

E-book

Jak poskromić rozbrykane maluchy?

I dlaczego???

one wcale nie chcą się bawić?

Autor
IWONA ZARĘBSKA

Iwona Zarębska Przedsiębiorstwo Szkoleniowo-Uslugowo-Handlowe

50 - 540 Wrocław ul. Orzechowa 30/19 Biuro: Wrocław, ul. Orzechowa 40

TEL: 518 519 723

e-mail: asystemt.ce@gmail.com

Notka o autorce.

Iwona Zarębska – magister pedagogiki specjalnej, nauczyciel dyplomowany; wieloletnie doświadczenie zawodowe w kształceniu dzieci, młodzieży i dorosłych; wieloletni nauczyciel praktycznych i teoretycznych przedmiotów zawodowych w publicznej szkole policealnej we Wrocławiu, kształcącej w zawodach o profilu społeczno-medycznym, na takich kierunkach kształcenia zawodowego jak: **opiekunka dziecięca**, terapeuta zajęciowy, technik masaży, opiekun medyczny, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekunka środowiskowa; **autorka i współautorka szkolnych programów nauczania do kształcenia w zawodach opiekunka dziecięca**, opiekun medyczny, opiekun w domu pomocy społecznej w SPSS we Wrocławiu; były nauczyciel akademicki w byłym KPSS we Wrocławiu; od 2011 roku prowadzi własną firmę szkoleniową specjalizującą się w szkoleniach dla pracowników zawodów sfery społecznej i edukacyjnej; **autorka materiałów szkoleniowych dla opiekunów dzieci oraz poradnika „Być opiekunem dziecka”**; były wykładowca akademicki na Uniwersytecie Wrocławskim na kierunku pedagogika specjalna, była nauczycielka i pedagog szkolny w SOSW we Wrocławiu.

Pomysłodawczyni i główna organizatorka cyklicznego wydarzenia poświęconego opiece nad dziećmi - Dolnośląska Otwarta Konferencja Szkoleniowa o opiece nad dziećmi - odbyły się 3 edycje - czwarta w przygotowaniu.

Kwalifikacje formalne – wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie pedagogiki specjalnej; kurs kwalifikacyjny w zakresie terapii pedagogicznej; studia podyplomowe w zakresie organizacji i zarządzania oświatą, zarządzania zasobami ludzkimi, nauczania historii; kurs doskonalący w zakresie nauczyciel – doradca zawodowy; pierwszy stopień kursu kwalifikacyjnego archiwistyczno-kancelaryjnego, liczne doskonalące szkolenia specjalistyczne w zakresie udzielania wsparcia dzieciom z różnego rodzaju dyfunkcjami.

Tu znajdziecie więcej o mnie i o tym co robię ☺

1. <https://www.facebook.com/iwona.zarebska.9/>
2. <https://www.facebook.com/profile.php?id=100090509680267>
3. <https://www.instagram.com/zarebskaiwona1/>
4. <https://izarszkolenia.pl/>
5. <https://byc-opiekunem-dziecka.elms.pl/next/public/>
6. <https://www.linkedin.com/in/iwona-zar%C4%99bska-553298156/>

Dziękuję, że jesteś ze mną ☺

Na kolejnych stronach znajdziesz miejsce na ćwiczenia i notatki oraz materiały szkoleniowe do dalszego wykorzystania

Zapraszam do działania i aktywnej współpracy ☺

IZ PSUH

Twona Zarebska Przedsiębiorstwo Szkoleniowo-Uslugowo-Handlowe

50 - 540 Wrocław ul. Orzechowa 30/19 Biuro: Wrocław, ul. Orzechowa 40

TEL: 518 519 723

e-mail: asystemt.ce@gmail.com

WSTĘP

Prawie każda opiekunka dziecięca, którą znam często ma dość „rozrabiających i rozbrykanych maluchów” w swojej pracy.

Każda chciałaby, żeby praca z dziećmi była jak najmniej uciążliwa i problematyczna, a jak najbardziej radosna, lekka, łatwa i przyjemna.

Każda z opiekunek chciałaby mieć poczucie dobrze wykonanej pracy - a jednocześnie nie odczuwać przemęczenia, przeciążenia ani bólu głowy :-)

Ale jak to zrobić?

Jest kilka sposobów :-) - na przykład :-)

- ❖ **Spraw, by praca była Twoją pasją - to nie przepracujesz ani jednego dnia :-)**
- ❖ **Baw się tym, co robisz - będziesz mieć rozrywkę :-)**
- ❖ **Zmień swoje nastawienie do tego co robisz zawodowo - zaczniesz odczuwać przyjemność z działania :-)**
- ❖ **Naucz się różnych sposobów poskramiania „nadaktywnych” maluchów :-)**
- ❖ **Zmień pracę na taką, którą polubisz :-)**

Możesz jeszcze
- wygrać w lotto
- zdobyć bogatego partnera
- odziedziczyć wielki spadek
i nie pracować wcale :)

ALE MÓWMY O RZECZACH REALNYCH :)

Jesteśmy tu i teraz i masz w głowie, że

> nie masz szans na zmianę pracy ani zawodu, a ...

*** dzieci w wieku poniemowlęcym zazwyczaj krzyczą, biegają, przepychają się, biją się między sobą - ty masz już tego dość, ale ...

> to jest jedyne miejsce w okolicy, w którym możesz pracować

> uważasz, że na zmiany jest za późno

> **mimo wszystko lubisz swoją pracę i chciałabyś wiedzieć, jak sobie poradzić w sytuacjach trudnych związanych z impulsywną aktywnością ruchową dzieci - a czasem z ich „niechciejstwem” do działania**

> dopisz swoje myśli

No to co?? Siąść i płakać???

No NIE!!! Trzeba jednak coś zrobić, by sobie być w pracy poprawić :-) i nie pozwolić dzieciom „wejść sobie na głowę” :-)

Spróbujmy przeanalizować, co i jak można zmienić, poprawić, udoskonalić - żeby było lepiej.

Aby to zrobić potrzebujemy chwili namysłu nad różnymi kwestiami i odpowiedzenia sobie na kilka pytań:

1. Co to znaczy „rozbrykane maluchy” Twoim zdaniem?

.....

2. Jakie zachowania dzieci świadczą o tym, że one są „rozbrykane”?

.....

3. W jakim wieku są dzieci, które prezentują takie zachowania, jak opisałaś powyżej?

.....

4. W jakich sytuacjach najczęściej zauważasz zachowania dzieci, których u nich nie akceptujesz?

.....

5. W której porze dnia w czasie pobytu dzieci w żłobku najczęściej zauważasz u nich zachowania świadczące o tym, że one są „rozbrykane”?

.....

6. W jakie dni tygodnia najczęściej widzisz u dzieci zachowania świadczące o ich nadmiernej aktywności ruchowej?

.....

7. Jak się czujesz, co odczuwasz wtedy, kiedy dzieci „rozrabiają” ?

.....

8. Co robisz wtedy, kiedy zauważasz u dzieci niechciane przez ciebie zachowania świadczące o ich nadruchliwości?

.....

9. Jakie skutki odnoszą podejmowane przez ciebie działania?

.....

10. W jakich momentach dnia zauważasz u dzieci spokój, wyciszenie?

.....

11. Jakie emocje odczuwasz w związku z niechcianymi zachowaniami zauważanymi u dzieci?

.....

12. Dlaczego pojawiają się te emocje?

.....

13. Co możesz zrobić, aby pozbyć się własnych trudnych emocji?

.....

14. Co możesz zrobić, aby pomóc dzieciom w unikaniu przez nie zachowań powodujących konflikty z rówieśnikami?

.....

15. Z czego zwykle cieszą się Twoje maluchy podopieczne? I w jakich codziennych sytuacjach to widzisz?

.....

16. Jak Twoje maluchy podopieczne okazują radość?

.....

Twona Zarebska Przedsiębiorstwo Szkoleniowo-Uslugowo-Handlowe

50 - 540 Wrocław ul. Orzechowa 30/19 Biuro: Wrocław, ul. Orzechowa 40

TEL: 518 519 723

e-mail: asystemt.ce@gmail.com

17. Co sprawia, że dzieci w Twojej grupie są smutne? I w jakich codziennych sytuacjach to zauważasz?

.....

18. Co robią dzieci w Twojej grupie, kiedy są smutne?

.....

19. Z jakich powodów dzieci w Twojej grupie się złością? W jakich codziennych sytuacjach zauważasz, że dzieci się złością?

.....

20. Jak się zachowują Twoje dzieci podopieczne kiedy coś je złości?

.....

21. Jak myślisz - co może powodować, że dzieci w Twojej grupie czasem mają poczucie zagrożenia?

.....

22. A co robią dzieci kiedy czują się zagrożone?

.....

23. Jak myślisz - czy Twoje maluszki podopieczne zawsze rozumieją to, co do nich mówisz?

.....

24. Co dzieci robią wtedy, kiedy nie rozumieją Twoich komunikatów?

.....

25. Co sprawia ci kłopot w komunikowaniu się z dziećmi?

.....

26. Czy potrafisz mówić do dzieci podopiecznych, tak, aby łatwo się z nimi porozumieć?

.....

27. Co Ci ułatwia porozumiewanie się z dziećmi?

.....

28. A co Ci utrudnia komunikowanie się z dziećmi?

.....

29. Czy zauważasz w swojej grupie takie dzieci / dziecko, które nie chcą się bawić ani brać udziału w żadnych zajęciach, które im proponujesz?

.....

30. W jakich porach dnia zauważasz, że dzieci / dziecko „nie chcą chcieć” się bawić ani uczestniczyć w tych aktywnościach, które im proponujesz?

.....

Często jest tak, że dopiero po takiej autoanalizie, jak powyżej można przynajmniej częściowo coś zmienić w pracy z dziećmi w taki sposób, aby one:

>> przestały być „nadmiernie ruchliwe”

>> albo choćby trochę ograniczyły swoją aktywność ruchową wtedy, kiedy oczekujesz od nich zupełnie innych działań

>> albo żeby Ci się udało tak pokierować aktywnością ruchową dzieci, aby ruch był dla nich bezpieczny i wspierał ich rozwój

>> albo żeby chciały chcieć się bawić

Czasem jednak taka autoanaliza to o wiele za mało i potrzebne jest rozpoznanie oraz szczegółowa analiza przyczyn zachowań jednostkowych dzieci niechcianych u nich przez opiekunów, a zauważalnych u poszczególnych dzieci. Zauważalnych zwłaszcza wówczas, kiedy opiekunki oczekują od dzieci zupełnie innych działań - np: spożywania posiłku czy udziału w zabawie plastycznej lub literackiej (opartej na słowie) wymagającej od dzieci skupienia uwagi i siedzenia w jednym miejscu przez dłuższy czas.

Jak rozpoznać i poddać analizie przyczyny zachowań ruchowych dzieci, które interpretowane są jako „niechciane” i „nadmierna ruchliwość”? I czy wogóle można mówić o „nadmiernej ruchliwości” dzieci w wieku do lat trzech?

Warto do tego wykorzystać na przykład **Kartę obserwacji i analizy rozwoju psychoruchowego dziecka** w danym wieku oraz opis umiejętności ruchowych dzieci na poszczególnych etapach życia. Karta zawiera wskaźniki rozwojowe, czyli opis umiejętności i przykładowych reakcji dzieci w różnych sytuacjach, przypisanych do wieku dziecka i poszczególnych sfer rozwojowych, w których przebiega rozwój psychoruchowy dziecka do lat 3.

Obserwując umiejętności, zachowania i reakcje dziecka - da się zauważyć progres w jego rozwoju - a kiedy zapisze się wyniki obserwacji w tym prostym narzędziu i porówna ze wskaźnikami mówiącymi o normie rozwojowej - może się okazać, że **dzieci są ruchliwe, bo to wynika z ich naturalnego rozwoju**. A ponieważ **dzieci w wieku do lat 3 nie potrafią przewidywać skutków podejmowanych przez siebie działań - to wykonują różne ruchy, które potrafią, wtedy kiedy czują taką potrzebę, a nie koniecznie wtedy, kiedy zdaniem dorosłych, mogą to robić**.

Wynik i przebieg rozwoju motorycznego dzieci w wieku poniemowlęcym to jedna z wielu przyczyn ich aktywności ruchowej. Potrzeba ruchu jest podstawową potrzebą rozwojową dzieci w tym wieku. Zaspokojenie jej jest konieczne dla ich zdrowia fizycznego i psychicznego.

Inną przyczyną „nadmiernej ruchliwości” dzieci i zachowań ruchowych niechcianych u dzieci przez dorosłych **są odczuwane przez dzieci silne emocje** o charakterze dodatnim jak i ujemnym. Dzieci nie potrafią ukryć swojego nadmiernego pobudzenia emocjonalnego, ani go kontrolować i swoją ruchliwością dają upust emocjom.

Rzeczony rozwój ruchowy dzieci jest ściśle połączony z rozwojem emocjonalnym i bardzo często **działania/czynności ruchowe odzwierciedlające emocje odczuwane przez dzieci „tu i teraz”, są jedynym sposobem na wyrażenie radości, złości, smutku, gniewu, nostalgii, frustracji, zagubienia, onieśmienia, obawy, strachu - tego, czego nie potrafią nazwać, ale głęboko czują**.

Może się zdarzyć i tak, że **przyczyną „nadmiernej ruchliwości” dzieci i zachowań ruchowych** niechcianych u dzieci przez dorosłych **są różnego rodzaju dziecięce zaburzenia rozwojowe** - ale czy tak jest - to może stwierdzić jedynie specjalista w danej dziedzinie po dokładnych wielopłaszczyznowych badaniach dziecka. Wstępem do takiej diagnozy może być odpowiednio przeprowadzona przez opiekunkę obserwacja dziecka i opisana w Karcie obserwacji.

Czasem bywa też tak, że „negatywne” - trudne emocje opiekunki prezentowane w kontaktach z dziećmi wtedy, kiedy one robią „coś nie tak” - wzmagają te niechciane dziecięce zachowania - warto o tym pamiętać i unikać w obecności dzieci „nerwowych zachowań”, podniesionego tonu głosu czy groźnych min.

Komunikacja interpersonalna w pracy z dziećmi to bardzo trudne i wielopłaszczyznowe zagadnienie. **Niektóre sposoby komunikowania się z dziećmi mogą powodować nasilenie się u dzieci tych zachowań, których u nich nie chcemy - a inne mogą osłabiać, albo nawet niwelować te zachowania.**

Co pomaga w komunikowaniu się z dziećmi i unikaniu niechcianych przez dorosłych dziecięcych zachowań??

1. łagodny ton głosu
2. delikatny uśmiech
3. wolne tempo wypowiedzenia słów kierowanych do dzieci
4. używanie prostych wyrazów zrozumiałych dla dzieci
5. odwoływanie się do znanych dzieciom sytuacji i do ich doświadczeń
6. opisywanie i pokazywanie efektów - konsekwencji tego, co dzieci i jak dzieci robią
7. stosowanie zabaw / zajęć wyciszających dzieci i ich emocje - np. Elementy metody Marii Montessori - „lekcja ciszy” - ale oczywiście w wydaniu żłobkowym, dostosowanym do możliwości dzieci do lat 3
8. **zapraszanie ich do zabaw ruchowych, w czasie których dzieci będą mogły wykonywać różne zadania ruchowe dające im poczucie sprawczości, posiadania siły, zwinności i gibkości ruchów, pozwalające na rozładowanie dziecięcej energii i napięć emocjonalnych.**

Działanie i komunikacja to i emocje. To one rządzą ludźmi w czasie wykonywania ruchów, w pracy, w procesie komunikacji, w toku wzajemnych relacji. A zależność jest taka:

Często występującym „wyzwalaczem” **niechcianych przez dorosłych dziecięcych zachowań jest chaos i brak planowania** działań z dziećmi i dla dzieci - co w konsekwencji uniemożliwia racjonalne gospodarowanie czasem pobytu dzieci w żłobku i **KIEROWANIE ich aktywnością ruchową.**

Podsumowując:

- przyczyn pojawiania się „trudnych” zachowań dziecięcych jest bardzo wiele i trudno przeanalizować je wszystkie w czasie krótkiego szkolenia, mogą nimi być między innymi takie:
 1. strach / poczucie zagrożenia odczuwane przez dziecko - najlepszą obroną jest atak
 2. lęki i obawy dziecięce
 3. przemęczenie i znużenie dziecięce
 4. chęć zwrócenia uwagi na siebie za wszelką cenę
 5. popisywanie się (najczęściej u dzieci pod koniec trzeciego roku życia)
 6. czas trwania zajęć / zabaw o jednorodnym charakterze (za długo / za krótko)
 7. chęć odreagowania „skrępowania ciała” sprzed pobytu w placówce
 8. potrzeba rozładowania nadmiernego poziomu natężenia różnych emocji odczuwanych przez dziecko
 9. nadwrażliwość dziecka na różnego rodzaju bodźce z otoczenia (np: dotyk, hałas, zapachy, światło/ciemność, wiatr)
 10. problemy ze słuchem / wzrokiem / czuciem
 11. odwzorowywanie zachowań obserwowanych przez dziecko u dorosłych
 12. reakcja dziecka na postawę i zachowanie dorosłego lub rówieśnika kierowane do niego.
- każda z w/w przyczyn może wywoływać u każdego dziecka zestaw innych zachowań ruchowych wymagających zróżnicowanych oddziaływań wychowawczych
- aby móc podjąć odpowiednie działania wychowawcze należy:
 - ✓zaobserwować kiedy i jakie „trudne” zachowania ruchowe które dziecko prezentuje i zanotować wyniki obserwacji
 - ✓znaleźć przyczynę tych zachowań - pomogą wyniki obserwacji poszczególnych dzieci
 - ✓usunąć przyczynę - jeśli to możliwe - zwykle wówczas niechciane zachowania „znikają”
 - ✓albo przynajmniej ją zminimalizować i w ten sposób ograniczyć występowanie „trudnych” zachowań.

??? Co jeszcze może zrobić opiekunka jeśli zauważy jakiś problem w pracy z dzieckiem???

10 PROSTYCH KROKÓW DO ROZWIĄZANIA PROBLEMU

1. **Zdefiniuj problem dziecka – nazwij go lub opisz, na czym polega, czego – kogo dotyczy**
2. **Znajdź przyczynę problemu**
3. **Usuń przyczynę jeśli to możliwe – problem rozwiąże się sam ☺**
4. **Jeśli nie możesz usunąć przyczyny – złagodź ją i jej skutki ☺**
- i
5. **Wymyśl różne możliwe rozwiązania i zapisz je**
6. **Wybierz rozwiązanie najbardziej odpowiednie „tu i teraz”**
7. **Wprowadź rozwiązanie w praktyczne działanie**
8. **Sprawdzaj, czy rozwiązanie działa – monitoruj sytuację**
9. **Jeśli rozwiązanie działa – wystarczy monitorowanie i doskonalenie działań zaradczych**
10. **Jeśli nie działa – wróć do pkt 5 i 6, i zastosuj kolejne rozwiązanie ze stworzonej listy, potem postępuj wg pkt od 7 do 9 lub 10**

Procedurę stosuj zawsze, kiedy uznasz, że jest potrzebna.

Iwona Zarębska Przedsiębiorstwo Szkoleniowo-Uslugowo-Handlowe

50 - 540 Wrocław ul. Orzechowa 30/19 Biuro: Wrocław, ul. Orzechowa 40

TEL: 518 519 723

e-mail: asystemt.ce@gmail.com

No i jeszcze kilka wskazówek z mojego zawodowego i osobistego doświadczenia -:)

1. **Pozwalaj dziecku na działanie i ruch** - ograniczanie, zwłaszcza nadmierne, przyniesie skutek odwrotny do tego, co chcesz osiągnąć.
2. **Asekuruj dziecko, zwłaszcza w czasie ruchu - zawsze** gdy ono chce zrobić coś, czego jeszcze nie potrafi.
3. **Pomagaj dzieciom** ukierunkować ich siłę i aktywność na „takie tory”, które będą dla dzieci bezpieczne.
4. **Podążaj za aktywnością dzieci** - w ten sposób one okazują Ci, co już umieją i do jakich działań są gotowe, wykorzystaj to w planowaniu i prowadzeniu zabaw ruchowych odpowiednich dla dzieci w danym wieku.
5. **Daj odpłynąć emocjom** (swoim i dziecka) zanim coś powiesz lub zrobisz w sytuacji, która Twoim zdaniem jest trudna -:)

I jeszcze coś, co także może się przydać w bezpośredniej pracy z dziećmi -:)

Co robić, gdy dzieci wejdą z sobą w konflikt?

1. Rozdziel zwaśnione dzieciaki
 2. Sprawdź, czy któreś nie potrzebuje pomocy z powodu urazu / otarcia / zadrapania
 3. Udziel pomocy, gdy to konieczne – poproś o pomoc współpracownika
 4. Uspokój dzieci, daj im poczucie bezpieczeństwa (np.: łagodny ton mowy, przytulenie / pogłaskanie obojga)
 5. Dowiedz się, co było przyczyną konfliktu, to znaczy:
 - a) w przypadku dzieci młodszych:
 - sprawdź dokładnie najbliższe otoczenie – zauważysz coś niepokojącego, co mogło wywołać scysję lub inne symptomy przyczyny konfliktu – jeśli to możliwe usuń
 - lub poproś, aby pokazały to, co je poróżniło
 - b) w przypadku dzieci, które już mówią:
 - zapytaj co się stało
 - wysłuchaj każdego uczestnika konfliktu
 6. Usuń przyczynę, jeśli to możliwe – problem się rozwiąże
- i/ lub**
7. **Załaduj skutki konfliktu tak, jak to możliwe wg Twojej oceny sytuacji**
 8. **Wyjaśnij spokojnie ale stanowczym tonem, że agresywne zachowanie jest złe i tak nie wolno postępować**
 9. **Wyjaśnij, że trzeba porozmawiać / poprosić / zapytać o coś.**
 10. **Doprowadź do wzajemnych „przepras” i pogodzenia się, albo przynajmniej „zawieszenia broni” – dzieci starsze, w wieku poniemowlęcym.**
 11. **Zastosuj metodę rozgromadzania – zaproś dzieci do zabawy, ale każdego w innym miejscu sali / podwórka.**
 12. Zapamiętaj, co było przyczyną konfliktu
- i**
- następnym razem usuń przyczynę, zanim dojdzie do „katastrofy”
 - tak prowadź zajęcia z dziećmi, aby te które często wchodzą ze sobą w konflikt zawsze były daleko od siebie

ZACHOWAJ PRZY TYM STOICKI SPOKÓJ I ZASTOSUJ SPOKOJNY TON GŁOSU - TO MA OGROMNE ZNACZENIE DLA POWODZENIA TWOICH DZIAŁAŃ

Twona Zarębska Przedsiębiorstwo Szkoleniowo-Uslugowo-Handlowe

50 - 540 Wrocław ul. Orzechowa 30/19 Biuro: Wrocław, ul. Orzechowa 40

TEL: 518 519 723

e-mail: asystemt.ce@gmail.com

Co jeszcze można robić, aby przeciwdziałać zachowaniom, których nie chcemy u dzieci?

Można na przykład:

- 1. Rozpoznawać i właściwie zaspokajać potrzeby bytowe, psychospołeczne i rozwojowe dzieci.**
2. Umiejętnie rozpoznawać potrzeby, możliwości i ograniczenia rozwojowe dzieci na każdym etapie ich rozwoju (zastosowanie Karty Obserwacji) by móc odpowiednio do wyników rozpoznania dostosowywać formy i metody prowadzenia zabaw i zajęć z dziećmi oraz sposoby wykonywania zabiegów higieniczno-pielęgnacyjno-opiekuńczych.
3. Nauczyć się różnych metod planowania i organizacji pracy z dziećmi i stosować je w praktyce.
4. Na etapie planowania bezpośredniej pracy z dziećmi - eliminować dające się przewidywać zagrożenia tworząc w ten sposób środowisko rozwoju dzieci dające im poczucie bezpieczeństwa
5. Poznawać różne metody i formy pracy, by mieć z czego wybierać to, co służy dobru dzieci podopiecznych.
- 6. Stosować w pracy z dziećmi zasadę naprzemienności zabaw/zajęć w ciągu dnia i tygodnia.**
- 7. Unikać w pracy z dziećmi sytuacji wywołujących przemęczenie i znużenie dziecięce.**
8. **Pozwalać dzieciom na „chwile wytchnienia” i „zabawy dowolne”** wg ich własnego pomysłu i wyboru pod pełnym nadzorem opiekunów.
9. **Tworzyć i wprowadzać do codziennej praktyki żłobkowej różnego rodzaju rytuały / rutyny** dające dzieciom poczucie stałości i przewidywalności zdarzeń w ciągu dnia, a tym samym poczucie bezpieczeństwa i spokoju.
10. Aranżować miejsca pobytu dzieci w taki sposób, aby uwzględniały one przeczutność i mimowolność uwagi dzieci i umożliwiły im częstą zmianę aktywności i sposobu działania bez konieczności zmiany miejsca pobytu (sali) - „standardy opieki”
11. Doskonalić umiejętność komunikowania się zespołowi pracowniczym i z dziećmi podopiecznymi, aby unikać nieporozumień powodujących wysoki poziom negatywnego napięcia emocjonalnego wywołującego nadmierną aktywność ruchową dzieci lub zachowania o charakterze „agresywnym”.
12. Nauczyć się rozpoznawania i nazywania własnych emocji towarzyszących kontaktom z dziećmi w różnych sytuacjach i panowania nad tymi emocjami, by zmniejszyć własny i dzieci poziom trudnego napięcia emocjonalnego.

Znaczenie umiejętności planowania pracy z dziećmi w ukierunkowywaniu aktywności ruchowej dzieci i kształtowaniu ich rozwoju emocjonalnego

1. Planowanie i organizowanie pracy z dziećmi do lat 3 w sposób odpowiedni do ich potrzeb i możliwości psychofizycznych stało się obligatoryjną koniecznością - wynika to ze standardów opieki w żłobku.
2. Każdy plan powinien być opracowany na podstawie wyników diagnoz przeprowadzonych w żłobku / grupie opiekuńczej - czyli w oparciu o sprawdzenie i opisanie aktualnej sytuacji placówki dzieci uczęszczającej do niej, stwierdzenie tego „jak jest” przy pomocy różnych dostępnych w placówce narzędzi badawczych (patrz: standardy opieki)
3. „Narzędzia diagnostyczne” można opracować samodzielnie dla placówki czy grupy, albo wykorzystać te ogólnie dostępne z obszaru nauk społeczno-pedagogicznych, albo zakupić gotowe po przeanalizowaniu, czy będą przydatne do Waszych potrzeb.
4. Roczny plan pracy opiekuńczo-wychowawczej (OWE) - najlepiej jeśli opiekunki opracowują go wraz z dyrektorem i przedkładają do zaopiniowania rodzicom, następnie jest on zatwierdzany do realizacji przez organ prowadzący placówkę.
5. Miesięczne plany pracy dla grup opiekuńczych opracowuje zespół opiekunek pracujących w danej grupie, w oparciu o roczny plan pracy opiekuńczo-wychowawczej zatwierdzony dla danej placówki.
6. Scenariusze dnia i konspekty zabaw opracowują indywidualnie opiekunki w zgodzie z miesięcznym planem pracy danej grupy.
7. Formuły graficzne poszczególnych planów są dowolne, ale każdy plan powinien zawierać:
 - tytuł - nazwa planu - na jaki okres - i dla kogo opracowany
 - cele do osiągnięcia
 - zadania do wykonania
 - wykaz osób odpowiedzialnych za realizację zadań
 - ramy czasowe realizacji zadań i całego planu
 - opis/wykaz miejsc i środków potrzebnych do realizacji zadań.
8. Korzyści dla opiekunek z planowania pracy z dziećmi:
 - unikanie przeciążenia pracą i obowiązkami zawodowymi
 - unikanie chaosu wśród dzieci i związanych z nim negatywnych emocji dzieci wywołujących niechciane zachowania dziecięce
 - ukierunkowywanie aktywności dzieci w stronę oczekiwanych przez opiekunki
 - dopasowanie zabaw do wieku i możliwości rozwojowych dzieci
 - spełnianie w praktyce „standardów opieki”.